

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

ANKARA HACI BAYRAM VELİ ÜNİVERSİTESİ

2019 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

Eylül 2020

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU	5
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	6
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	6
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	7
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ	7
7.	DENETİM BULGULARI	7

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1 2019 Yılı Bütçe Gider Gerçekleşmeleri (TL)	3
Tablo 2 2019 Yılı Bütçe Gelir Gerçekleşmeleri (TL)	3
Tablo 3 Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırılması (TL)	4
Tablo 4 Bütçe Gelirinin Ekonomik Sınıflandırılması (TL)	4

BULGU LİSTESİ

B. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

1. İç Kontrol Sisteminin Yapılandırılması Çalışmalarının Tamamlanmaması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, 7141 Sayılı Yükseköğretim Kanunu İle Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 183 Numaralı Ek Maddesi ile 18 Mayıs 2018 tarihinde Gazi Üniversitesinden ayrılan birimlerle kurulmuştur.

2547 sayılı Kanun'un 12'nci maddesinde Yükseköğretim Kurumlarının görevleri sayılmakta olup bu görevler sırasıyla;

a. Çağdaş uygarlık ve eğitim - öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde, toplumun ihtiyaçları ve kalkınma planları ilke ve hedeflerine uygun ve ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim - öğretim, bilimsel araştırma, yayım ve danışmanlık yapmak,

b. Kendi ihtisas gücü ve maddi kaynaklarını rasyonel, verimli ve ekonomik şekilde kullanarak, milli eğitim politikası ve kalkınma planları ilke ve hedefleri ile Yükseköğretim Kurulu tarafından yapılan plan ve programlar doğrultusunda, ülkenin ihtiyacı olan dallarda ve sayıda insan gücü yetiştirmek,

c. Türk toplumunun yaşam düzeyini yükseltici ve kamu oyunu aydınlatıcı bilim verilerini söz, yazı ve diğer araçlarla yaymak,

d. Örgün, yaygın, sürekli ve açık eğitim yoluyla toplumun özellikle sanayileşme ve tarımda modernleşme alanlarında eğitilmesini sağlamak,

e. Ülkenin bilimsel, kültürel, sosyal ve ekonomik yönlerden ilerlemesini ve gelişmesini ilgilendiren sorunlarını, diğer kuruluşlarla işbirliği yaparak, kamu kuruluşlarına önerilerde bulunmak suretiyle öğretim ve araştırma konusu yapmak, sonuçlarını toplumun yararına sunmak ve kamu kuruluşlarınca istenecek inceleme ve araştırmaları sonuçlandırarak düşüncelerini ve önerilerini bildirmek,

f. Eğitim - öğretim ve seferberliği içinde, örgün, yaygın, sürekli ve açık eğitim hizmetini üstlenen kurumlara katkıda bulunacak önlemleri almak,

g.. Yörelendeki tarım ve sanayinin gelişmesine ve ihtiyaçlarına uygun meslek elemanlarının yetişmesine ve bilgilerinin gelişmesine katkıda bulunmak, sanayi, tarım ve sağlık hizmetleri ile diğer hizmetlerde modernleşmeyi, üretimde artışı sağlayacak çalışma ve programlar yapmak, uygulamak ve yapılanlara katılmak, bununla ilgili kurumlarla işbirliği yapmak ve çevre sorunlarına çözüm getirici önerilerde bulunmak,

h. Eğitim teknolojisini üretmek, geliştirmek, kullanmak, yaygınlaştırmak,

1. Yükseköğretimin uygulamalı yapılmasına ait eğitim - öğretim esaslarını geliştirmek, döner sermaye işletmelerini kurmak, verimli çalıştırmak ve bu faaliyetlerin geliştirilmesine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmaktır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

18 Mayıs 2018 tarihinde gerçekleştirilen düzenleme ile Gazi Üniversitesi'ne bağlı olan Güzel Sanatlar Fakültesi, Edebiyat Fakültesi, Hukuk Fakültesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İletişim Fakültesi, Polatlı Fen-Edebiyat Fakültesi, Polatlı İlahiyat Fakültesi, Sanat ve Tasarım Fakültesi, Turizm Fakültesi, Bankacılık ve Sigortacılık Yüksekokulu, Tapu Kadastro Yüksekokulu, Türk Müziği Devlet Konservatuvarı, Adalet Meslek Yüksekokulu, Polatlı Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu ve Polatlı Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesine bağlanmış ayrıca Yabancı Diller Yüksekokulu ile Lisansüstü Eğitim Enstitüsü kurulmuştur.

Üniversitede, ikisi yabancı uyruklu olmak üzere toplam 959 akademik personel görev yapmaktadır. İdari personel sayısı 256, kadrolu işçi sayısı ise 252'dir.

Yükseköğretim kurumlarının öğretimini planlamak, düzenlemek, yönetmek, denetlemek, yükseköğretim kurumlarındaki eğitim-öğretim ve bilimsel araştırma faaliyetlerini yönlendirmek bu kurumların kanunda belirtilen amaç ve ilkeler doğrultusunda kurulmasını, geliştirilmesini ve üniversitelere tahsis edilen kaynakların etkili bir biçimde kullanılmasını sağlamak ve öğretim elemanlarının yetiştirilmesi için planlama yapmak maksadı ile Yükseköğretim Kurulu kurulmuştur.

Yükseköğretim Kurulu adına üniversiteleri, bağlı birimlerini, öğretim elemanlarını ve bunların faaliyetlerini gözetim ve denetim altında bulunduran, Yükseköğretim Kuruluna bağlı bir kurul olan Yükseköğretim Denetleme Kuruludur.

1.3. Mali Yapı

Hacı Bayram Veli Üniversitesi, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na ekli "II sayılı Cetvel" de yer alan kamu tüzel kişiliğine sahip, özel bütçeli bir kuruluştur. Tahakkuk Esaslı Devlet Muhasebe Sistemi kullanılmakta, muhasebe işlemleri Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ne tabi olarak yürütülmektedir. Bu bağlamda ürettiği mali tablolar, adı geçen Yönetmeliği'n 539'uncu maddesinde geçen cetvel ve tablolardan oluşmaktadır. Özel bütçe muhasebe işlemleri için Bütünleşik Kamu Mali

Yönetim Bilişim Sistemi kullanılmaktadır.

Hacı Bayram Veli Üniversitesine 2019 mali yılında bütçe ile verilen ödenek 181.743.000,00 TL'dir. Yıl içerisinde 90.229.550,19 TL aktarma/ekleme yapılmış, 42.001.500,00 TL ise düşülmüştür. Neticede kullanılabilir bütçe ödeneği 229.971.050,19 TL olarak gerçekleşmiştir. Bu tutarın 212.455.831,61 TL'si harcanmış olup, bütçe gerçekleşme oranı % 92,38'dir.

Bütçede 181.743.000,00 TL gelir tahmini yapılmıştır. Bütçe uygulaması sonucunda 33.390,11 TL tutarındaki ret ve iadelerden sonra net olarak 207.509.168,12 TL gelir elde edilmiştir. Gelir gerçekleşme oranı % 114,18 olmuştur.

Hacı Bayram Veli Üniversitesinin 2019 mali tablolarına göre gelir ve gider durumu aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 1 2019 Yılı Bütçe Gider Gerçekleşmeleri (TL)

AÇIKLAMA	Başlangıç Ödeneği	Toplam Ödenek	Toplam Harcanan	Bütçe Gerçekleşme Oranı (%)
BÜTÇE GİDERLERİ TOPLAMI	181.743.000,00	229.971.050,19	212.455.831,61	92,38

Tablo 2 2019 Yılı Bütçe Gelir Gerçekleşmeleri (TL)

AÇIKLAMA	Bütçe Tahmini	Gerçekleşen Gelir Toplamı	Gerçekleşme Oranı(%)
BÜTÇE GELİRLERİ TOPLAMI	181.743.000,00	207.509.168,12	114,18

Kurumun 2019 yılında gerçekleşen faaliyet net geliri 245.305.165,77 TL, faaliyet giderleri toplamı 231.666.889,12 TL olup faaliyet sonucu 13.638.276,65 TL'dir.

Tablo 3 Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırılması (TL)

Ekonomik Kodlar		BÜTÇE GİDERİNİN TÜRÜ	Cari Yıl (2019)
830	01	Personel Giderleri	139.082.232,83
830	02	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	19.789.152,07
830	03	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	21.992.664,63
830	05	Cari Transferler	4.891.567,90
830	06	Sermaye Giderleri	26.700.214,18
BÜTÇE GİDERLERİ TOPLAMI:			212.455.831,61

Tablo 4 Bütçe Gelirinin Ekonomik Sınıflandırılması (TL)

Ekonomik Kodlar		BÜTÇE GELİRİNİN TÜRÜ	Cari Yıl (2019)
800	03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	5.582.134,71
800	04	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	197.387.679,60
800	05	Diğer Gelirler	4.570.333,57
800	06	Sermaye Gelirleri	2.410,35
810		Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	33.390,11
NET BÜTÇE GELİRLERİ TOPLAMI			207.509.168,12

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi merkezi yönetim bütçesi içerisinde yer alan özel bütçeli bir kamu idaresi olmakla birlikte 5018 sayılı Yasa'da tanımlanan bütçe çeşitleri dışında kalan döner sermaye işletmesi ve sosyal tesisler bütçeleri de kaynakları arasında yer almaktadır. Döner sermaye işletmesi 2019 yılında 2.146.688,74 TL dönem net karı ile faaliyetlerini tamamlamış, bilimsel araştırma projeleri için gelirlerinden özel bütçeye 181.614,09 TL kaynak aktarmıştır. Döner sermaye işletmesi 2019 yılında denetime alınmamıştır. Üniversitenin sosyal tesisleri ise 2019 yılında faaliyete geçmemiştir.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Üniversitenin mali raporlama sürecine ilişkin hükümler, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nda yer almaktadır.

Üst yönetici ve bütçeyle ödenek tahsis edilen harcama yetkililerince, hesap verme sorumluluğu çerçevesinde, her yıl faaliyet raporu hazırlanması gerekmektedir. Üst yönetici, harcama yetkilileri tarafından hazırlanan birim faaliyet raporlarını esas alarak, İdaresinin faaliyet sonuçlarını gösteren İdare Faaliyet Raporunu düzenleyerek kamuoyuna açıklaması

gerekir. Ayrıca İdare Faaliyet Raporunun birer örneği, Sayıştaya ve Cumhurbaşkanlığına gönderilecektir.

Kamu İdarelerinin Kesin Hesaplarının Düzenlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik uyarınca kesin hesap cetvel ve belgeleri, strateji geliştirme birimi tarafından bütçe uygulamasına esas muhasebe kayıtları dikkate alınarak hazırlanmaktadır. Üniversitede hazırlanan cetvel ve belgeler, izleyen malî yılın Mayıs ayının on beşine kadar ilgili bakan (Milli Eğitim Bakanı) ve üst yönetici tarafından imzalanmış olarak dört nüsha halinde Hazine ve Maliye Bakanlığına gönderilmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütölüp sonuçlandırılmıştır.

- Geçici ve kesin mizan
- Bilanço
- Kasa sayım tutanağı
- Banka mevcudu tespit tutanağı
- Teminat mektupları sayım tutanağı
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu
- Faaliyet sonuçları tablosu

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmışından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile

bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

İç kontrol sisteminin kurulmasına yönelik olarak Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı Hazırlama Grubu ile diğer çalışma grupları 01.11.2019 tarihinde oluşturulmuş olup bu konudaki çalışmalar devam etmektedir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesinin 2019 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan, geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: İç Kontrol Sisteminin Yapılandırılması Çalışmalarının Tamamlanmaması

18 Mayıs 2018 tarihinde Gazi Üniversitesinden ayrılarak oluşturulan Hacı Bayram Veli Üniversitesinde iç kontrol sistemi çalışmaları henüz tamamlanmamıştır.

İç kontrol, 5018 sayılı Kanun'un 55'inci maddesinde, idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünü, olarak tanımlanmıştır. Kanunun 56'ncı maddesinde, iç kontrol sisteminin amaçları da kamu gelir, gider, varlık ve yükümlülüklerinin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yönetilmesini, kamu idarelerinin kanunlara ve diğer

düzenlemelere uygun olarak faaliyet göstermesini, her türlü malî karar ve işlemlerde usulsüzlük ve yolsuzluğun önlenmesini, karar oluşturmak ve izlemek için düzenli, zamanında ve güvenilir rapor ve bilgi edinilmesini, varlıkların kötüye kullanılması ve israfın önlenerek kayıplara karşı korunmasını, sağlamak olarak belirlenmiştir.

Kurumların üst yöneticilerinin, mali yönetim ve kontrol sisteminin işleyişinin gözetilmesi, izlenmesi ve Kanun'da belirtilen görev ve sorumlulukların yerine getirilmesinden sorumlu oldukları ve bu sorumluluğun gereklerini harcama yetkilileri, mali hizmetler birimi ve iç denetçiler aracılığıyla yerine getirecekleri de Kanun'un 11'inci maddesinde hükme bağlanmıştır. Buna göre, üst yöneticilere, iç kontrol sisteminin kurulması ve gözetilmesi, iç kontrol sisteminin bir gereği olarak yazılı prosedür ve talimatların oluşturulması gibi her türlü düzenlemelerin yapılması; harcama yetkililerine ise görev ve yetki alanları çerçevesinde, idari ve malî karar ve işlemlere ilişkin olarak iç kontrolün işleyişini sağlama sorumluluğu verilmiş bulunmaktadır.

Kanun'un 60, 61, 63 ve 64'üncü maddelerinde, mali hizmetler birimleri, muhasebe yetkilileri ve iç denetçilerin iç kontrol alanındaki görev ve sorumluluklarına yer verilmiştir. Buna göre, mali hizmetler birimleri, idarenin iç kontrol sisteminin kurulması, standartlarının uygulanması ve geliştirilmesi konularında çalışmalar yapmak ve ön mali kontrol faaliyetini yürütmekten; muhasebe yetkilileri, ödeme emri belgesi ve eklerinin kontrolünden, muhasebe işlemlerinin belirlenmiş standartlara ve usulüne uygun olarak kaydedilmesinden, raporlanmasından, muhafazasından ve denetime hazır halde bulundurulmasından, iç denetçiler ise idarelerin iç kontrol sistemlerinin denetlenmesinden ve geliştirilmesi yönünde önerilerde bulunulmasından sorumludurlar. İç kontrolün ne şekilde oluşturacağına ilişkin hükümler 31.12.2005 tarih ve 26040 3.mükerrer sayılı Resmi Gazete' de yayımlanarak yürürlüğe giren “*İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar*” ile 26.12.2007 tarih ve 26738 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren “*Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği*” ve 04.02.2009 tarih ve 1205 sayılı Genel Yazı ve ekinde yayımlanan “*Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı Rehberi*” nde yer almıştır.

Yukarıya alınan mevzuat hükümleri uyarınca iç kontrol sisteminin oluşturulması gerektiği düşünülmektedir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<http://www.sayistay.gov.tr>